

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XLIX. Honorius III. a Bononiensi Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

communicatum anathematizasse propter horrendum, & immane scelus capiendi, detinendique ipsum Pontificem, ut explicant Turrianus *pro epist. Clement. lib. 8. cap. 36.* Covar. *in cap. alma, 1. part. §. 8. num. 6.* Balboa *in cap. 10. de judic. num. 42.* Etiam opponi solet textus *in cap. illud. de clerico excom. ibi: Non crediderat quod monitione premissa,* &c. Ex quibus deducitur, excommunicationem

absque monitione ritè prolatam fuisse. Ergo etiam monitione non premissa excommunicatio rectè profertur. Pro cuius difficultatis solutione dicendum est, in eo textu non agi de hac monitione præmittenda ante excommunicationem, sed demonstrationem quam facere tenetur, ubi de quoque delegatus ante exercitium suæ jurisdictionis, de qua *egi in cap. cum in iure peritus. de offic. deleg.*

CAPVT XLIX.

Honorius III. ^a Bononiensi Episcopo.

NOverit fraternitas tua, quod nos in Basilica Principis Apostolorum, præsentem Reverendissimo in Christo filio nostro Illustri Romanorum Imperatore, & semper Augusto in celebratione Missarum, postquam capiti suo imposuimus Imperii diadema, de consensu fratrum nostrorum, accensis ^b candelis excommunicavimus ex parte Dei omnipotentis, auctoritate quoque Apostolorum Petri & Pauli, & nostra omnes hæreticos utriusque sexus, quocumque nomine censeantur, & fautores, receptatores, & defensores eorum, necnon & qui de cætero servari fecerint ^c statuta edita, & consuetudines, vel potius abusiones introductas contra Ecclesiæ libertatem; & nisi ea de ^d capitularibus infra duos ^e menses post hujus publicationem sententiæ, secerint amoveri. Item excommunicavimus statutarios, scriptores statutorum ipsorum, necnon Potestates, Consules, & Rectores, & Consiliarios locorum, ubi de cætero hujusmodi statuta, vel consuetudines edita fuerint, vel servata, necnon & illos, qui secundum ea capitularia præsumperint, judicare, vel in publicam formam scribere iudicata.

NOTÆ.

I. ^a *Bononiensi.*] Ita etiam legitur in quinta collectione. *sub hoc tit. de constit. cap. 2.* ex qua collectione restituo integram textum. In præsentem scribit Honorius Henrico Episcopo Bononiensi; nam cum ejus tempore Bononienses, Narnienses, Spoletani, & Ferratienses, assumpto vexillo libertatis contra Ecclesiam Romanam, & libertatem Ecclesiasticam varia statuta fecissent, ut refert Anonymus in vita Gregorij XI. ideo præsentem edidit constitutionem Honorius III. ut ea cassaret, & Fridericus Imperator statim ac coronatus fuit libertates Ecclesiæ restituit: quod privilegium refert Ughellius *tom. 2. Italia sacra. in serie Præfulum Ecclesiæ Bononiensis*: & ipso die inaugurationis suæ anno 1220. constitutionem edidit, quæ erat *in authent. cassu. Cod. de sacros. Eccles.* & in quinta compilatione *sub tit. de constit.* quâ Fridericus irrita esse jubet omnia statuta & consuetudines introductas contra Ecclesiæ libertatem. Ex qua constitutione lucem accipit præsens textus, ut jam notavit Petrus Marcha *lib. 2. concord. cap. 11. numer. 7.*

2. ^b *Candelis accensis.*] Iuxta solennitatem, quæ adhiberi solet in pronuntiatione anathematis, de qua *in c. non debent 11. quest. 3.* & in Concil. Lemo- vic. 2. quâ usi fuerunt Innocentius IV. adversus Imperatorem Fridericum II. & in Concil. Lugdun. 4. & antea Alexander III. cum ageretur de pace inter ipsum, & Fridericum Oenobarbum, ut

refertur *in chron. Romualdi Salernitani*, ibi: *Papa excommunicavit eos, qui pacem infringebant; & sic hæc candela exstinguitur, sic eorum anima æterna visionis lumine priventur: cumque candela esset projecta de manibus Imperator alta voce cum aliis, fiat exclamavit.* Plura de hoc ritu adducit Theophilus *tom. 1. 4. de literis monit. lib. 2.*

^c *Statuta.*] Similiter etiam de statutis à Pisanis editis scribit Honorius *in cap. gravem, hoc tit.* & latè de his statutis *egi in cap. Ecclesia, de constit.*

^d *Capitularibus.*] Capitulare est collectio capitulorum, qualis illa Ansegaisi est; & canones, ac leges appellati solent capitula. Lupus Ferrariensis *epist. 42. Canones eisdem sive ut vos vocatis, capitula.* Hadrianus Pontifex *ad Carolum Magn. epist. 3. Inter quæ edidit nobis capitulare ad-versum Synodum, quæ pro sacrarum Imaginum ere-ctione in Nicana acta est.* Illustrat Gerard. Vossius *lib. 3. de vitis serm. cap. 3.* Etiam capitulare dicitur liber civitatis, in quo decreta, statuta, & consuetudines inseruntur; quo modo in præsentem capitularia accipiuntur, ut notarunt Glossa *in præ-senti*, Cironius *in notis ad hunc textum.*

^e *Duos menses.*] Nam regulariter leges non obligant, nisi post promulgationem, & aliquod tempus elapsum, ut omnis ignorantia vitetur, *cap. non magnopere 3. ne clerici vel monachi, cap. cum infirmus 13. de penit. & remis. cap. 1. de concess. præbend. lib. 6. pluribus relatis illustrat Vela dis-sert. 45. num. 47.*